

BORGARTING LAGMANNSRETT

KJENNELSE

Avsagt: 02.12.2009

Saksnr.: 09-172806ASK-BORG/04

Dommere:

Lagdommer	Petter Chr. Sogn
Lagdommer	Jørgen F. Brunsvig
Lagdommer	Espen Bergh

Ankende part

Anne-Karina Hyggen
Amland

Ankemotpart

Poppe & Co.
Eiendomsmegling AS

Advokatfullmektig
Erling Keyser
Advokat Kjell-André
Honerud

Ingen begrensninger i adgangen til offentlig gjengivelse

Saken gjelder krav om opphevelse av forliksrådets og tingrettens omkostningsavgjørelse.

I sak mellom Karina Hyggen Amland som klager og Poppe & Co Eiendomsmegling avsa Oslo forliksråd 21. januar 2009 kjennelse med slik slutning:

1. Saken heves.
2. Innklaget tilkjennes saksomkostninger kr 39 688 inkl mva.
3. Betalingsfrist 14 dager fra forkynningsdato.

Hevningen skjedde etter at Amland ved flere anledninger, senest ved brev 6. januar 2009, hadde bekreftet at forliksklagen var trukket tilbake.

Den 13. mars 2009 anket Amland forliksrådets avgjørelse inn for Oslo tingrett, idet det ble anført at hensikten med å trekke forliksklagen var å få saken overført til tingretten, ikke slik at tvistemålsloven § 175 om saksomkostninger kom til anvendelse. Det ilagte beløp ble uansett anført å være for høyt. Mens det i anken var nedlagt påstand om opphevelse av forliksrådets avgjørelse, ble det under hovedforhandlingen for tingretten påstått frifinnelse for saksomkostningene for forliksrådet.

Amlands innsigelser mot forliksrådets omkostningsavgjørelse førte ikke frem, og 18. juni 2009 avsa Oslo tingrett dom i saken med slik slutning:

1. Anne-Karina Hyggen Amland betaler til Poppe & Co. Eiendomsmegling AS sakskostnader for forliksrådet med 39 688 – trettinitusensekshundreogåttiåtte – kroner innen 2 – to – uker fra forkynnelsen av denne dom.
2. Anne-Karina Hyggen Amland betaler til Poppe & Co. Eiendomsmegling AS sakskostnader for tingretten med 7 937 – syvtusennihundreogtrettisyv – kroner og 60 – seksti – øre innen 2 – to – uker fra forkynnelsen av denne dom.

Anna-Karina Hyggen Amland anket saken inn for Borgarting lagmannsrett, og Poppe & Co. Eiendomsmegling AS har gitt tilsvart.

Tingretten beregnet først gebyret etter reglene for anker over dommer, men i brev til Amland 28. september 2009 uttalte tingretten blant annet

Dommen ble avsagt etter reglene om småkravsprosess, og rettsgebyr ble i rettens brev av 11.09.2009 fastsatt etter reglene om rettsgebyr ved anke av dom.

Retten har vurdert rettsgebyret på nytt. Da saken for Oslo tingrett gjelder anke over forliksrådets sakskostnadsavgjørelse, antar retten under henvisning til tvisteloven § 6-14(2) og tvisteloven § 20-9(3), at det medfører riktighet at rettsgebyret for anke til lagmannsretten skal følge reglene om fastsettelse av rettsgebyr ved anke over kjennelser. Rettsgebyret utgjør etter dette kr 5160,- (6 x rettsgebyret på kr 860,-).

Karina Hyggen Amland har i det vesentlige gjort gjeldende:

Omkostningsspørsmålet er avgjort av et ikke fulltallig forliksråd. Dette er en saksbehandlingsfeil som skal tillegges ubetinget virkning.

En hevningskjennelse vil som utgangspunkt kunne avsies av forliksrådslederen alene. Kompetansen omfatter imidlertid ikke adgang til å avgjøre et omtvistet omkostningsspørsmål. I saken her har forliksrådet anvendt tvistemålsloven § 175, som forutsetter skjønnsmessige vurderinger, som må foretas av forliksrådet samlet.

Anne-Karina Hyggen Amland har nedlagt slik påstand:

1. Oslo tingretts dom av 18. juni 2009 oppheves.
2. Anne-Karina Hyggen Amland frifinnnes.
3. Poppe & Co. Eiendomsmegling AS dømmes til å betale Anne-Karina Hyggen Amlands sakskostnader stort NOK 50 000 med tillegg av renter fra forfall til betaling skjer.

Poppe & Co. Eiendomsmegling AS har i det vesentlige anført:

Saken bør nektes fremmet etter bestemmelsen i tvistemålsloven § 29-13.

At saksbehandlingen for forliksrådet ble omfattende har sammenheng med Amlands disposisjoner og tingretten har korrekt tatt saksomkostningskravet til følge.

Forliksklagen var undergitt tvistemålsloven. Twistemålsloven 6-12 om kompetansen til forliksrådets leder, får ikke anvendes på saken her.

Det fremgår av forliksrådets avgjørelse at samtlige medlemmer deltok i avgjørelsen. At bare formannen underlegnet kan, enten man subsumerer saksbehandlingen under tvistemålsloven § 384 eller twistemålsloven § 29-21 annet ledd bokstav a, ikke føre til opphevelse.

Poppe & Co. Eiendomsmegling AS har nedlagt slik påstand:

Prinsipalt:

1. Anne-Karina Hyggen Amlands anke i sak 09-044573TVI-OTIR/10 nektes fremmet for Borgarting lagmannsrett.

Subsidiært:

2. Oslo Tingretts dom av 18.6.2009 i sak 09-044573TVI-OTIR/10 stadfestes.

Under enhver omstendighet:

3. Poppe & Co. Eiendomsmegling AS tilkjennes sakskostnader for ting- og lagmannsrett, med tillegg av lovens forsinkelsesrenter fra lagmannsretts avgjørelse til betaling skjer.

Lagmannsretten ser saken slik:

Anken er begrenset til forliksrådets og tingrettens kostnadsavgjørelser og behandles derfor etter reglene om anke over kjennelser og beslutninger, slik at samtykkekravet i tvisteloven § 29-13 ikke får anvendelse. Ankemotpartens prinsipale påstand kan derved ikke føre frem.

Forliksrådsbehandling var, som påpekt av ankemotparten, og som også lagt til grunn av tingretten, regulert av tvistemålsloven. Selv om anken prosessuelt skal behandles etter tvistelovens regler, får kompetanseregelen i tvisteloven § 6-12 ikke anvendelse.

Ankende parts anførsler i anken knyttet til at bare forliksrådets leder undertegnet kjennelsen, er for øvrig ikke behandlet av tingretten, og synes ikke å ha vært noe tema under behandlingen der. Hevingskjennelsen ble truffet etter at Karina Hyggen Amland hadde meddelt at hun trakk forliksklagen. Det forelå dermed ingen tvist angående spørsmålet om heving.

Lagmannsretten bemerker at det ikke er noen saksbehandlingsfeil at bare forliksrådets leder deltok ved behandlingen av hevingskjennelsen. Kjennelse om heving av en sak anses ikke å høre til pådømmelsen av saken. Etter tvistemålsloven § 166 hadde forliksrådets leder kompetanse til å treffe avgjørelsen, og herunder fastsette sakskostnadene, jf. Schei: *Tvistemålsloven (2. utgave)* side 537. Bestemmelsen er for øvrig videreført i tvisteloven § 19-2 annet ledd, jf. Schei: *Tvisteloven – kommentarutgave* side 763, jf. side 765.

Lagmannsrettens kompetanse ved overprøving av sakskostnadene er etter tvisteloven § 20-9 tredje ledd annet punktum, begrenset til lovanvendelsen, saksbehandlingen og bevisvurderingen så langt den utelukkende gjelder avgjørelsen om sakskostnader.

Tingretten fant at Amland, overfor forliksrådet, hadde uttrykt seg slik at hun ikke kunne oppfattes annerledes enn at hun trakk forliksklagen tilbake. Omkostningsspørsmålet skulle da avgjøres etter tvistemålsloven § 175 første ledd. Lagmannsretten kan ikke se at det foreligger svakheter ved tingrettens bevisbedømmelse på dette punkt, og viser til sitatet fra Amlands brev til forliksrådet 6. januar 2009, inntatt i tingrettsdommen på side 2.

Tingretten fant ikke at saken hadde reist tvilsomme spørsmål, og det er ikke anført andre forhold eller vist til omstendigheter som skulle tilsi tingretten har anvendt loven feil når den la til grunn at vilkårene for å ilette omkostningsansvar etter tvistemålsloven § 175, jf. § 176, var oppfylt.

Om utmålingen utaler tingretten bl.a.:

Utmålingen av saksomkostningene når en part tilkjennes saksomkostninger ved dom i forliksrådet avgjøres etter reglene i tvistemålsloven § 176, jf Forskrift av 23. juli 1993 nr 768 om maksimalsatser for utmåling av sakskostnader i forliksrådet. Det følger av tvistemålsloven § 176 første ledd at utgangspunktet er at alle partens nødvendige kostnader med saken skal dekkes. Etter tvistemålsloven § 176 tredje ledd jf forskriften § 2 gjelder snevre grenser for omfanget av sakskostnadene i forliksrådet, men dette gjelder bare kostnader i forbindelse med fremmøte i de tilfeller meklingsmøte avholdes. Forskriften sier intet om maksimalgrenser for innklagedes rett til erstatning for omkostninger i forbindelse med tilsvarende prosesskifter og annen saksforberedelse. Det er på det rene at det ikke er avholdt møte i saken, og at alle kostnadene derfor har oppstått i forbindelse med saksforberedelsen. Retten til sakskostnader reguleres derfor bare av tvistemålsloven § 176, der spørsmålet er om kostnadene er nødvendige.

Utmålingen er ikke direkte angrepet i anken. Lagmannsretten bemerker likevel uansett at tingretten ved ovenstående ikke har lagt en uriktig lovforståelse til grunn.

Omkostningsoppgaven for forliksrådet var basert på 17,75 timer som tingretten fant akseptabelt. Lagmannsretten bemerker at om det er grunnlag for sterke bebreidelser mot Amland vil dette ikke i seg selv kunne begrunnet et forhøyet krav på omkostningsdekning. Omkostningskravet for forliksrådet basert på en timesats på kr 1 700 – 1 800 kan synes noe høyt, men ligger innenfor det som, må anses som normalt i saker av en slik størrelsesorden som den foreliggende, og som er i samme størrelsesorden som det ankemotparten har anvendt i ankesaken her.

Det er ikke fremsatt innsigelser mot utmålingen av kostnadskravet for tingretten.

Anken må etter dette forkastes.

Selv om ankemotpartens prinsipale påstand om å nekte saken fremet ikke kunne føre frem, må saken anses vunnet fullt ut. Ankemotparten skal etter hovedregelen i tvisteloven § 20-2 første ledd tilkjennes nødvendige kostnader i ankesaken, idet lagmannsretten finner at det ikke foreligger slike tungveiende grunner som kan gi fritak for erstatningsansvar etter tvisteloven § 20-2 tredje ledd. I kostnadsoppgave inntatt i prosesskrift 23. november 2009 er kostnader for lagmannsretten krevd dekket med kr 17 250 eksklusive merverdiavgift. Oppgaven er basert på en timepris på kr 1 800. Lagmannsretten finner tidsforbruket vesentlig for høyt i forhold til det som har vært nødvendig til avklaring av de spørsmål saken reiser, og finner at erstatningen passende kan settes til kr 10 000 inkludert merverdiavgift.

Kjennelsen er enstemmig.

SLUTNING

1. Anken forkastes
2. I sakskostnader for lagmannsretten betaler Anne Karina Hyggen Amland innen to uker fra forkynnelse av kjennelsen til Poppe & Co. Eiendomsmegling AS 10 000 – titusen – kroner.

Peter Chr. Sogn

Jørgen F. Brunsvig

Espen Bergh

Bekreftes for
førstelagmannen:

